

Práce s mládeží v
Horních Francích,
Plzeňském
a Karlovarském
kraji

OBSAH

Předmluva.....	4
Sousedé se stávají přáteli 2009-2011	5
Koordinální centrum česko-německých výměn mládeže Tandem	6
Krajský kruh mládeže Horní Franky	7
Vysvětlivky	9
Přehled	11
Práce s mládeží v Plzeňském a Karlovarském kraji.....	12
Organizace pracujících s mládeží	13
Zastřešující organizace.....	13
Sdružení dětí a mládeže s celorepublikovou působností	14
Sdružení mládeže mající zastoupení v Plzeňském a Karlovarském kraji	15
Práce s mládeží v organizacích pro dospělé	18
Církevní organizace a práce s mládeží	19
Sport.....	21
Zastřešující organizace.....	22
Sportovní organizace	23
Instituce a zařízení působící v práci s mládeží	24
Školská zařízení pro zájmové vzdělávání.....	26
Organizace pracujících při základních a středních školách	27
Práce s mládeží v regionu Horní Franky	28
Poskytovatelé veřejné práce s mládeží	28
Neziskoví poskytovatelé práce s mládeží	33
Nestátní organizace v Horních Francích	33
Sdružení mládeže	37
(Malé) konfesní / křesťanské církve a církevní společenství	37
Agrárnictví, chov menších zvířat a zahrádkářství	41
Sport.....	42
Tradice a zvyky.....	43
Hudba.....	43
Politika, práva zaměstnanců, politická participace	44
Turistika, outdoor a příroda.....	46
Humanitární organizace mládeže	49
Skauti	51
Vzdělávací centra mládeže.....	52

PŘEDMLUVA

Milé čtenářky, milí čtenáři,

tato publikace přináší stručný vhled do oblasti práce s mládeží v Plzeňském a Karlovarském kraji a v Horních Francích a slouží k získání základního přehledu a k snazší orientaci v dané problematice.

V rámci projektu „Sousedé se stávají přáteli“ se mladí lidé z Plzeňského a Karlovarského kraje a Horních Franků účastní česko-německých aktivit. Podél stále méně zřetelné hranice se v srdci Evropy setkávají děti a mládež, aby získávali nové zkušenosti. Díky touze objevovat, chuti se bavit a nekončícímu nadšení jsou akce i přes neznalost společné řeči pro všechny zúčastněné velkým zážitkem. Kvalitní česko-německá setkání je ale možné organizovat jen za přispění angažovaných vedoucích a učitelů, kteří s neutuchající energií jednotlivé činnosti plánují a doprovázejí.

Často se ale objevují překážky, které je nutné překonávat. Ať už se jedná o rozdílné termíny prázdnin nebo o hledání adekvátní partnerské organizace, přesvědčili jsme se, že rozdílů je mezi českou a hornofranckou volnočasovou prací s mládeží stejně jako společných rysů. Z vlastní zkušenosti ale víme, že není podstatné, co nás odlišuje, ale co nás spojuje a jak dobře si i beze slov rozumíme.

Stejně jako v normálním životě je i v česko-německé spolupráci důležité najít správného partnera. Nám se to podařilo. Doufáme, že naše publikace bude dobrým průvodcem pro ty, co partnera hledají, a inspirací těm, kteří na to teprve pomýšlejí.

Přejeme Vám příjemné čtení a chuť poznávat, jak se ze sousedů stávají přátelé.

Tina Muck

předsedkyně Krajského kruhu mládeže Horní Franky

Jan Lontschar

ředitel Tandemu Plzeň

Franz Stopfer

jednatel Krajského kruhu mládeže Horní Franky

SOUSEDÉ SE STÁVAJÍ PŘÁTELI 2009-2011

Již od 90. let minulého století se Krajský kruh mládeže Horní Franky a Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem Plzeň zasazují o zintenzivnění česko-německé práce s mládeží.

Společný projekt „Sousedé se stávají přáteli“, který běží od roku 2006, si klade za úkol přeshraniční spolupráci v této oblasti ještě více aktivizovat. Nejdříve byl projekt zaměřen na podporu setkávání dětí a mládeže z Horních Franků a Karlovarského kraje, postupně byla cílová oblast rozšířena o Plzeňský kraj. Od té doby se děti, mládež a mladí dospělí z těchto tří regionů poznávají při společných aktivitách.

Projekt je od svých počátků financován převážně z evropských zdrojů. Zároveň projekt podporuje Hornofrancká nadace, která poskytuje v rámci zvláštního programu podpory další finance. V projektové fázi 2009 - 2011 vznikla díky prostředkům ze strukturálních fondů Cíle 3, Česká republika - Svobodný stát Bavorsko, projektová místa v Plzni a Bayreuthu. Koordinátorky projektu mají za úkol iniciovat a doprovázet příhraniční aktivity. Při organizaci a vlastním průběhu jednotlivých setkání mládeže je podporuje dvoujazyčný tým, který je složen z mladých lidí se zájmem o česko-německou spolupráci.

Jedno i vícedenní setkání organizovaná projektem mají různá zaměření: kultura, sport, zdraví, outdoorové aktivity atp. Mladí účastníci se akcí účastní v rámci svých volnočasových organizací či mimoškolních aktivit.

O činnosti projektu a dalších aktualitách informuje česko-německý portál

www.sousede-nachbarn.eu.

V prosinci 2010 převzal projekt „Sousedé se stávají přáteli“ z rukou bavorského ministerského předsedy Horsta Seehofera Bavorskou cenu ústavy „Jugend für Bayern“.



Projekt je spolufinancován Evropskou unií.
Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do Vaší budoucnosti.

KOORDINAČNÍ CENTRUM ČESKO-NĚMECKÝCH VÝMĚN MLÁDEŽE TANDEM

Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem zprostředkovává a podporuje spolupráci mládeže z Česka a Německa, pomáhá a radí zájemcům o sousední zemi z řad mladých lidí, vedoucích mládeže a pedagogů.

Tandem prohlubuje dobré sousedské vztahy a komunikaci mezi oběma zeměmi. Aktivita Tandemu podporují mobilitu a setkávání mladých lidí z Česka a Německa.

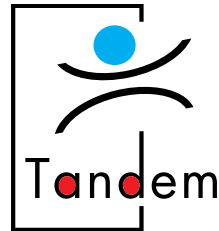
Koordinační centra česko-německých výměn mládeže sídlí v Plzni a v Regensburgu. Tandem Plzeň je zřizován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a je administrativně přičleněn k Západočeské univerzitě v Plzni.

Tandem Regensburg je institucí Spolkového ministerstva pro rodinu, seniory, ženy a mládež SRN a spolkových zemí Bavorsko a Sasko, je součástí Bavorského kruhu mládeže. Tandem má v obou zemích celorepublikovou působnost.

Mezi hlavní oblasti působení Tandemu patří:

- semináře a vzdělávání
- informace a poradenství
- zprostředkování partnerství,
- financování.

Podrobnější informace o Tandemu a jeho programech či projektech naleznete na www.tandem-info.net.



KRAJSKÝ KRUH MLÁDEŽE HORNÍ FRANKY

Struktura

Krajský kruh mládeže Horní Franky (Bezirksjugendring Oberfranken) sjednocuje sdružení i městské a okresní kruhy mládeže v bavorském regionu Horní Franky. Celkový počet organizovaných dětí a mladých lidí se blíží 250 000.

Krajský kruh mládeže je začleněn do Bavorského kruhu mládeže (BJR) na jedné ze sedmi bavorských krajských úrovní. Z právního hlediska je to veřejnoprávní korporace. Část svých úkolů přebírá Krajský kruh mládeže právě od Bavorského kruhu mládeže.

Krajský kruh mládeže zastupuje v práci s mládeží a na politické úrovni zájmy mladých lidí do 27 let v regionu Horní Franky.

Rozhodnutím Prvního hornofrankého programu dětí a mládeže delegoval kraj Horní Franky přidělené úkoly v oblasti mládeže na Krajský kruh mládeže, který se tímto stal zodpovědným orgánem za práci s mládeží v Horních Francích.

Výbor Krajského kruhu mládeže

Výbor Krajského kruhu mládeže je nejvyšším rozhodovacím grémiem a určuje základy činnosti Krajského kruhu mládeže Horní Franky v rámci předpisů Bavorského kruhu mládeže. Výbor zasedá zpravidla dvakrát do roka.

Předsednictvo

Předsednictvo určuje cíle a směřování Krajského kruhu a zodpovídá za jeho práci, aktivity a akce. Členství v předsednictvu funguje na dobrovolné bázi, výbor Krajského kruhu volí každé dva roky předsedu, zástupce a až pět přísedících. Předseda zastupuje Krajský kruh jak navenek, tak uvnitř vlastních struktur a nese celkovou zodpovědnost. Předsednictvo pracuje na dobrovolné bázi.

Jednatel

Za plnění jednotlivých úkolů, poradenství a koncepci je zodpovědný jednatel, který spolupracuje s dalšími zaměstnanci Krajského kruhu mládeže.



Hlavním cílem Krajského kruhu mládeže je pomocí práce s mládeží a politiky mládeže podpořit kvalitní životní podmínky dětí a mládeže. Proto přebírá Krajský kruh mládeže následující úkoly:

- poradenství svých členů
- vzdělávání svých stálých zaměstnanců i dobrovolných pracovníků s mládeží
- plánování v oblasti práce s mládeží
- finanční podpora aktivit i zařízení zaměřených na mládež
- nabídka aktivit pro mládež v celém regionu
- plánování inovativních konceptů a příkladných projektů
- realizace delegovaných úkolů na zemské a regionální úrovni v rámci své odborné působnosti
- poradenství veřejných organizací ve všech otázkách práce s mládeží
- zastupování zájmů mládeže na politické úrovni

www.bezirksjugendring-oberfranken.de

VYSVĚTLIVKY



Sociální a humanitární projekty



Výkonnostní sport



Rekreační sport, sportovní hry



Kurzy a semináře, vzdělávání



Ekologie, ochrana životního prostředí



Hudební a jiné umělecké aktivity



Adrenalinové sporty



Církevní hodnoty



Outdoorové aktivity



Technické zaměření



První pomoc



Fauna, flóra, poznávání přírody



Hudba a hudební nástroje



Mezinárodní spolupráce



Prázdninové a stanové tábory



Folklór a tradice

PŘEHLED

Junák - svaz skautů a skautek ČR		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Pionýr				✓	✓	✓	✓
A-TOM					✓	✓	✓
Liga lesní moudrosti					✓	✓	✓
Duha		✓	✓			✓	✓
Folklorní sdružení				✓		✓	✓
Klub Pathfinder	✓			✓	✓		✓
Asociace mladých debutérů					✓		✓
Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska					✓	✓	✓
Český červený kříž		✓	✓			✓	✓
Sdružení mladých ochránců přírody							✓
Česká tábornická unie							✓
Církevní organizace	✓	✓	✓	✓		✓	
YMCA	✓	✓	✓	✓		✓	
Sokol				✓			
Orel	✓				✓		
Český rybářský svaz							✓
Adventistická mládež Bavorsko	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Svaz katolické mládeže	✓	✓	✓			✓	✓
Evangelická mládež	✓	✓	✓			✓	✓
Sborová mládež Bavorsko	✓	✓	✓		✓		
Bavorská družstevní mládež		✓	✓		✓		✓
Bavorská rolnická mládež		✓	✓	✓		✓	✓
Mladí přátelé zvířat		✓	✓				✓
Bavorští mladí rybáři		✓	✓				✓
Bavorská sportující mládež		✓	✓			✓	
Bavorská krojovaná mládež		✓	✓	✓			
Mládež sborového zpěvu		✓	✓			✓	
Mládež hrající na dechové nástroje		✓	✓				
Německá mládež Svazu úředníků		✓	✓			✓	
Německá mládež v Evropě		✓	✓	✓		✓	
Mladí odboráři		✓	✓		✓		
Mládež Solidarity		✓	✓			✓	
Socialistická mládež – Sokolové		✓	✓		✓		
Krajský svaz mládeže AWO Horní Franky		✓	✓				
Němečtí mladí turisté		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Mládež Německého alpského spolku		✓	✓		✓		
Mladí ochránci přírody		✓	✓		✓		✓
Mládež Svazu ochrany přírody		✓	✓		✓		✓
Mladí přátelé přírody		✓	✓		✓		✓
Mladí hasiči Horní Franky		✓	✓	✓	✓		
Mládež Bavorského červeného kříže		✓	✓	✓			
Mládež společnosti pro záchranu životů		✓	✓		✓		
THW mládež Horní Franky		✓	✓		✓		
Maltézská mládež		✓	✓		✓		
Svaz křesťanských skautů a skautek	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Skautský svaz Weltenbummler		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Němečtí skauti a skautky sv. Jiří	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

									strana
									15
		✓						✓	16
		✓						✓	16
	✓	✓						✓	16
		✓				✓		✓	17
		✓	✓		✓			✓	17
	✓	✓						✓	17
		✓			✓			✓	18
		✓					✓	✓	18
	✓	✓					✓	✓	18
	✓	✓						✓	19
	✓	✓						✓	19
		✓	✓						19
		✓							20
			✓	✓					23
				✓					23
✓									24
									37
		✓							38
									39
									40
	✓								41
✓		✓			✓	✓			41
✓									41
								✓	42
			✓						42
	✓	✓			✓				43
					✓				43
									44
									44
			✓						44
									45
	✓								45
	✓							✓	46
								✓	46
		✓					✓	✓	46
✓	✓							✓	47
✓	✓							✓	47
✓	✓							✓	48
	✓							✓	48
	✓							✓	49
	✓						✓	✓	49
	✓			✓					49
	✓					✓			50
	✓							✓	50
	✓							✓	51
	✓							✓	51
	✓							✓	52

Poznámka: Piktogramy zjednodušeně symbolizují hlavní zaměření jednotlivých organizací. Mnoho sdružení je aktivních i v dalších oblastech a zobrazení si neklade za cíl být v tomto případě vyčerpávající.

PRÁCE S MLÁDEŽÍ V PLZEŇSKÉM A KARLOVARSKÉM KRAJI

Pro Českou republiku je typická bohatá nabídka aktivit pro děti a mládež. Nabídky jsou směřovány jak organizované, tak neorganizované mládeži. Tato publikace se věnuje přehledu organizované, mimoškolní práce s mládeží.

V porovnání s Bavorskem chybí v české práci s mládeží z velké části analogické struktury. I dobře fungující sdružení regionální úrovně nemusí být začleněno do žádné struktury. Pro snadnější orientaci se tedy následující kapitoly zaměřují na sdružení s celorepublikovou působností a zařízení mající zastoupení plošně po celé republice. Práce s mládeží je nastíněna již od státní úrovně s důrazem na Plzeňský a Karlovarský kraj. Celá problematika je rozčleněna do dvou velkých kapitol: první kapitola se zaměřuje na organizace pracující s mládeží a druhá pak na instituce a zařízení, které spadají do kompetence státu, krajů a obcí. Veškeré informace a údaje jsou aktuální k březnu 2011.

V následujících kapitolách není cílem komplexně zdokumentovat práci s mládeží v daných krajích ani poskytnout kompletní přehled nabídek pro děti a mládež v Plzeňském a Karlovarském kraji. Tato publikace by měla ukázat možnosti v práci s mládeží a zájemcům o česko-německou spolupráci umožnit snazší orientaci při hledání budoucího partnera.

ORGANIZACE PRACUJÍCÍ S MLÁDEŽÍ

Organizace věnující se volnočasové práci s mládeží jsou nejčastěji z hlediska právní formy občanskými sdruženími. Tyto organizace jsou jen částečně závislé na státním rozpočtu. Svoji činnost financují převážně z vlastních zdrojů (členské příspěvky atp.), grantů a dotací.

ZASTŘEŠUJÍCÍ ORGANIZACE

■ Česká rada dětí a mládeže

Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) byla založena v červenci 1998 osmi sdruženími dětí a mládeže. Dnes sdružuje 99 členských organizací, což čítá kolem 200 000 jednotlivců. Členy ČRDM jsou sdružení velmi malá i ta největší, včetně osmi krajských rad dětí a mládeže.



Česká rada dětí a mládeže je v současnosti jediná reprezentativní platforma, jež sdružuje a podporuje valnou většinu celostátních a zároveň i mnoho regionálních a místních sdružení dětí a mládeže.

Úkolem ČRDM je umožnit co nejlepší podmínky pro kvalitní a všestranný rozvoj dětí a mladých lidí. Své poslání naplňuje ČRDM tím, že podporuje mimoškolní výchovu a činnost svých členů, zejména snahu o vytváření právních, hospodářských, společenských a kulturních podmínek vhodných pro jejich činnost. ČRDM hájí zájmy svých členů vůči domácím i zahraničním orgánům, organizacím a institucím.

www.crdm.cz

■ Krajské rady dětí a mládeže

Krajské rady dětí a mládeže působí v jednotlivých krajích České republiky tak, aby mohly být odpovídajícím partnerem krajským úřadům v oblasti neziskového sektoru věnujícího se práci s dětmi a mládeží. S výjimkou Pardubického a Olomouckého kraje jsou zastoupeny v každém regionu. Jsou tvořené sdruženími dětí a mládeže na regionální a místní úrovni. Přispívají k většímu porozumění mezi jednotlivými organizacemi, jsou partnery místním a krajským samosprávám, přispívají ke zviditelnění dobrovolné práce s dětmi a mládeží na veřejnosti. Drtivá většina pracovníků krajských rad pracuje na dobrovolné bázi vedle svého zaměstnání.

■ Krajská rada dětí a mládeže Karlovarska

Krajská rada dětí a mládeže Karlovarska (KRDMK) je střešní organizace se sídlem v Chebu, jejíž členové poskytují nabídku volnočasových aktivit dětem a mládeži do 26 let. V současnosti sdružuje 15 organizací. KRDMK se snaží navazovat kontakty mezi jednotlivými organizacemi a koordinovat jejich činnost, poradenským a informačním servisem poskytovat přehled a pomáhat mládežnickým sdružením získávat granty, spolupracovat s příslušnými orgány Krajského úřadu Karlovarského kraje. Pro Karlovarský kraj také každoročně organizuje Krajská rada v Chebu Bambiriádu, celorepublikový festival, při kterém se prezentují občanská sdružení dětí a mládeže a střediska volného času.

www.krdmk.com



■ Plzeňská krajská rada dětí a mládeže

Plzeňská krajská rada dětí a mládeže (PKRDM) se sídlem v Plzni je odpovídajícím partnerem Krajskému úřadu Plzeňského kraje v oblasti neziskového sektoru dětí a mládeže. Zastřešuje šest členských organizací s 6 065 členy a je zástupcem a partnerem při jednání se státní správou, samosprávou a dalšími subjekty. Krajská rada každoročně organizuje v Plzeňském kraji Bambiriádu, celorepublikový festival, při kterém se prezentují občanská sdružení dětí a mládeže a střediska volného času.

www.pkrdm.org



SDRUŽENÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE S CELOREPUBLIKOVOU PŮSOBNOSTÍ

V České republice působí velké množství nestátních neziskových organizací, které pracují s dětmi a mládeží na dobrovolné bázi. Jejich velký přínosem je, že se zaměřují nejen na organizování volnočasových aktivit, ale i na výchovu a formování mladého člověka. Organizace se často zaměřují na dlouhodobou činnost, členové se pravidelně scházejí na schůzkách, zúčastňují se víkendových akcí a letních táborů. Sdružení mohou mít pouze lokální působnost, existuje ale i větší počet organizací celorepublikových. Tyto velké organizace mívají vlastní vnitřní strukturu.

Celorepubliková sdružení mládeže se nejčastěji zaměřují na práci s dětmi školního věku a s mládeží. Tato pravidelná činnost v jednotlivých klubech, oddílech či družinách zasahuje přibližně 5 až 6% dětí a 2 až 3% mládeže v České republice. Nově se některá sdružení zaměřují i na práci s předškolními dětmi ve věku 5 let a vychovávají si tak nové členy. Mladí lidé od 18 let se mohou další činnosti věnovat jako vedoucí, některá velká sdružení (např. Junák) metodicky pracují i s těmito staršími členy.

■ Krajské a okresní kanceláře sdružení dětí a mládeže s celorepublikovou působností

Krajské a okresní kanceláře zakládají větší občanská sdružení, která přímo pracují s dětmi a mládeží, na podporu svých základních článků. V některých případech jsou krajská zastoupení občanských sdružení zastoupeny v příslušné Krajské radě dětí a mládeže. Stávají se partnerem státní správy na krajské a komunální úrovni.

Krajské a okresní kanceláře občanských sdružení mají spíše administrativní než výkonný charakter. Často chybí přímá práce s mládeží. Tyto kanceláře mohou zprostředkovat kontakty nebo předat informace nižším organizačním jednotkám.

Pracovníci krajských i okresních organizačních článků pracují obvykle na dobrovolné bázi.

Sdružení mládeže mající zastoupení v Plzeňském a Karlovarském kraji

■ Junák – svaz skautů a skautek ČR

Junák – svaz skautů a skautek ČR je největší výchovnou organizací v České republice pracující s dětmi a mládeží. Skautské oddíly působí ve více než tisíci městech a vesnicích po celé zemi. Sdružují chlapce i děvčata převážně od šesti let. Náplň činnosti jednotlivých oddílů se různí: od táboření a poznávání přírody přes sportovní a kulturní aktivity až po intelektuální a sociální rozvoj jednotlivce. Cílem skautských oddílů je osobnostní růst jednotlivých členů. Skautská výchovná metoda vede k upevňování charakteru, vytváření hodnotového systému, rozvoji dovedností a znalostí. V Plzeňském a Karlovarském kraji mají zastoupení krajské i okresní kanceláře.

www.skaut.cz

Plzeňský kraj

www.krjplzen.cz/skauti-v-kraji

Karlovarský kraj

<http://krks.skauting.cz> (Skauti v kraji)



■ Pionýr

Pionýr je výchovná organizace nabízející aktivní trávení volného času dívkám i chlapcům, oddíly a kluby se nacházejí na více než devíti stech místech. Činnost pionýrských skupin a oddílů je rozmanitá a hravá. Nejčastěji se jedná o pravidelné schůzky a oddílové výpravy o víkendech, ale stále častěji se pořádají akce i pro neorganizované děti a mládež. Vrcholem pravidelné činnosti jsou letní tábory. Pionýr má svá krajská zastoupení v Plzeňském i Karlovarském kraji.

www.pionyr.cz

Plzeňský kraj

<http://plzensky.pionyr.cz> (Skupiny)

Karlovarský kraj

<http://karlovarsky.pionyr.cz> (Skupiny)



PIONÝR

■ A-TOM

Asociace turistických oddílů mládeže ČR (A-TOM) je občanské sdružení dětí a mládeže zaměřené především na turistiku a tábornictví. Členové se nazývají „tomíci“ a scházejí se na oddílových schůzkách, podnikají řadu tuzemských i zahraničních výprav, v létě pořádají tábory, lezou po horách, sjíždějí řeky, organizují akce pro veřejnost. V Plzeňském a Karlovarském kraji mají oddíly svá krajská zastoupení.

www.a-tom.cz

Plzeňský kraj

www.a-tom.cz/7/kraj/plzensky/ (Krajská rada a Oddíly)

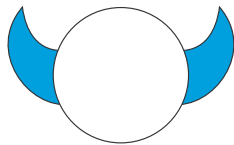
Karlovarský kraj

www.a-tom.cz/6/kraj/karlovarsky/ (Krajská rada a Oddíly)



■ Liga lesní moudrosti

Liga lesní moudrosti (LLM) je organizace zaměřená na výchovu dětí, mládeže a dospělých podle zásad woodcraftu. Členové kmenů podnikají pestrou paletu činností od přechodu hor přes programy pro postižené a ekologické projekty až po sjíždění řek. Táboření je spjato nejen s učením se dovednostem a znalostem, ale i s vnímáním přírody a prožitky. Těžiště činnosti LLM leží v kmenech – existují kmeny dětské i dospělé, kde táboří i rodiny s těmi nejmenšími. Dětské kmeny se svou činností snaží v dětech a mladých lidech rozvíjet kladné vlastnosti, jako je úcta k vlastnímu okolí,



harmonické vztahy s ostatními lidmi a v neposlední řadě i vztah k sobě, svému tělu a duši. Plzeňský kraj je zastoupen pouze jedním oddílem Ligy, Karlovarský kraj není zastoupen vůbec.

www.woodcraft.cz

■ Duha – sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi



Duha je sdružení dětí a mládeže otevřené pro všechny zájemce mladé duchem. Má přes 5 tisíc členů sdružených ve stovce základních článků (dužin) po celé republice. Mezi pestré aktivity patří především akce pro děti a mládež – tábory všech typů, nej-různější akce, kurzy i různé sociální, vzdělávací, kulturní, recesní, sportovní, turistické, ekologické a jiné programy v ČR i v zahraničí. V Plzeňském a Karlovarském kraji působí 4 oddíly.

www.duha.cz

■ Folklorní sdružení

Folklorní sdružení (FoS ČR) je občanským sdružením dětí a mládeže zaměřeným na uchování a rozvíjení lidových tradic a národních kulturních hodnot, zejména v oblasti lidové hudby, zpěvu a tance. FoS ČR je nejpočetnější organizací zájemců o lidové umění v ČR. V západních Čechách působí asi 10 souborů.

www.folklornisdruzeni.cz

Plzeňský kraj

www.folklornisdruzeni.cz/soubory-plzensky-kraj

Karlovarský kraj

www.folklornisdruzeni.cz/soubory-karlovarsky-kraj



■ Klub Pathfinder

Klub Pathfinder organizuje děti a mládež v oddílech. Během pravidelných schůzek, víkendových a sportovních akcí, turistických výprav do přírody a prázdninových táborů připravuje rozmanité zájmové aktivity zaměřené na smysluplné využívání volného času dětí a mládeže. Kromě aktivit připravovaných speciálně pro registrované členy organizuje sdružení také zájmové a vzdělávací akce pro širokou veřejnost. V západních Čechách má Klub Pathfinder oblastní zastoupení.

www.pathfinder.cz



Západní Čechy

www.pathfinder.cz/1oblasti/cdz.html

■ Asociace mladých debružárů Česká republika

Předmětem činnosti sdružení Mladých debružárů je přispět k nenucenému pochopení různých jevů a zákonitostí, objevování vědy a utváření nových cest k poznání, tvořivosti, a to zejména formou zábavných pokusů s jednoduchými pomůckami z různých oblastí vědy, techniky a ekologie. Cílem činnosti je podporovat rozvoj osobnosti a umožnit dětem a mladým lidem využívat volný čas k rozvíjení tvořivé schopnosti a znalostí v oblasti vědy, techniky a ekologie. V západních Čechách působí asi 10 kroužků. Některé kroužky působí při základních školách.

www.debrujar.cz



Práce s mládeží v organizacích pro dospělé

■ Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska – Úsek mládeže

Úsek mládeže Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS) je zájmovým sdružením dětí a mládeže. Obsahová stránka činnosti je zaměřena na specifickou oblast požární ochrany, s cílem vštípit dětem a mládeži co nejvíce pozitivních návyků z požární prevence a zároveň je nadchnout pro budoucí dobrovolnou záchrannářskou práci. Mezi základní metody práce patří pravidelné celoroční schůzky družstev, krátkodobé i dlouhodobé akce (letní a zimní tábory) a jednodenní akce (soutěže, dětské dny, karnevaly atp.). V Plzeňském a Karlovarském kraji má zastoupení krajská i okresní odborná rada mládeže.

www.dh.cz (Úsek mládeže)



■ Český červený kříž

Český červený kříž (ČČK) je občanské sdružení působící na celém území České republiky. Působí zejména v oblasti humanitární, sociální a zdravotní. Základním organizačním článkem jsou místní skupiny, které se sdružují do oblastních skupin. Intenzita a zaměření konkrétní práce s mládeží se v každém oblastním spolku liší.

www.cervenykriz.eu

Plzeňský kraj a Karlovarský kraj

www.cervenykriz.eu/cz/intermapa.aspx

■ Sdružení Mladých ochránců přírody

Sdružení Mladých ochránců přírody je článkem Českého svazu ochránců přírody. Koordinuje aktivity dětských mimoškolních kolektivů s vyhraněným zájmem o přírodu, o její poznávání, ochranu a pobyt v ní. Pořádá řadu celostátních akcí pro všechny zájemce o přírodní problematiku. Počet základních článků aktivně pracujících s mládeží v Plzeňském a Karlovarském kraji se pohybuje kolem osmi.

www.smop.cz

www.csop.cz



■ Česká tábornická unie

Česká tábornická unie (ČTU) je organizací volně sdružující děti, mládež a dospělé na základě společného zájmu v tábornických klubech a trampských osadách. ČTU vychází z myšlenek lesní moudrosti a zaměřuje svoji činnost na pobyt v přírodě. Sdružuje zájemce o pobyt v přírodě, k čemuž dává prostor všem věkovým skupinám. V Západočeské oblasti působí okolo čtyř skupin pracujících s mládeží, které se zaměřují především na organizaci letních táborů.

www.tabornici.cz



Církevní organizace a práce s mládeží

V České republice působí více legitimních církví. Většina církví registrovaných v ČR má organizační součást, která je zodpovědná za práci s mládeží.

www.cirkve.cz

Kontakty na všechny státem uznané církve a náboženské společnosti lze nalézt na

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_cirkvi_a_nabozenskych_spolocnosti_v_Cesku

■ Katolická církev v České republice

Česká biskupská konference (ČBK) je stálý sbor katolických biskupů České republiky reprezentující katolickou církev v České republice. ČBK má Sekci pro mládež, která je základním nástrojem církve v pastorační mládeži a plní důležitou formáční, podpůrnou, komunikační, koordinační, studijní a informační funkci.

www.cirkev.cz/cirkev-se-setkava/mladez/

■ Diecézní centrum pro mládež

Plzeňský a Karlovarský kraj spadají do Plzeňské diecéze se sídlem v Plzni. Diecézní centrum pro mládež (DCM) je pověřeno biskupem pastorační mládeže v diecézi. Je nástrojem vzájemné komunikace mladých lidí a biskupa. K jeho základním úkolům patří vytváření platformy pro spolupráci a zajišťování informačního servisu. V některých diecézích DCM kromě svých prioritních úkolů zajišťuje i další aktivity (duchovní cvičení, tábory atp.). Hlavním posláním DCM v Plzni je připravovat setkání mládeže, podporovat místní společenství mládeže a přispívat ke spolupráci všech, kteří v diecézi s mladými lidmi pracují.

www.plzen.signaly.cz

■ YMCA

YMCA (Young Men's Christian Association) je křesťanské sdružení mladých lidí. Nepatří do struktur katolické církve, ale hlásí se ke křesťanským myšlenkám. Aktivity sdružení YMCA jsou pestré, od konkrétní práce s mládeží v oddílech, kroužcích nebo táborech až po psychologické poradny a informační centra. YMCA v ČR má 31 samostatných sdružení, v Plzeňském kraji pouze jednu základní jednotku v Klatovech.

www.ymca.cz

Plzeňský kraj

www.ymca.cz/kontakty/kc/klatovy/

www.ymcaakt.wz.cz



■ Salesiánská rodina

Salesiánská rodina je rozsáhlým hnutím řeholníků i laiků v rámci katolické církve, které se věnuje výchově mládeže. Duchem salesiánských myšlenek je inspirováno několik společenství a občanských sdružení působících v Česku.

■ Salesiáni Dona Boska - Střediska mládeže

Salesiáni jsou řeholní společnost, která se věnuje výchově mládeže. Za tímto účelem Salesiáni provozují řadu středisek mládeže a podnikají nejrůznější aktivity pro mladé lidi. Salesiánská střediska mládeže představují jeden z pilířů salesiánského díla v České republice. Pestré nabídky volnočasových aktivit (oratoře, zájmové kroužky, kluby, víkendové a prázdninové akce) umožňují vychovávat mladého člověka v ovzduší osobního přístupu. Salesiánské středisko mládeže funguje v Plzni a mimo zájmových kroužků nabízí i Centrum pomoci dětem, mládeži a rodině a nízkoprahový klub. V Karlovarském kraji nemají Salesiáni Dona Boska žádné středisko.



www.sdb.cz

Plzeňský kraj

www.sdbplzen.cz

■ Salesiánské hnutí mládeže



Salesiánské hnutí mládeže (SHM) je občanské sdružení, které se hlásí k myšlenkám Salesiánské rodiny. Salesiánské hnutí mládeže je organizací mladých lidí, kteří se angažují ve výchovné práci mezi dětmi a mládeží v křesťanském duchu. Jejich pozornost se zaměřuje hlavně na část dětí a mládeže, která je nejvíce ohrožena ve svém materiálním a duchovním vývoji – z neúplných rodin, ohrožené jakoukoliv závislostí, nezaměstnané apod. Aktivity pro mládež zahrnují všestranné činnosti v klubech, celostátní akce, zahraniční pobyty nebo prorodinné aktivity. Základním článkem jsou kluby SHM, ve kterých probíhá přímá práce s mládeží. Dle místních podmínek zahrnují Programy pravidelné i jednorázové akce, tábory, výjezdy do zahraničí, programy pro rodiny.

www.shm.cz

Plzeňský kraj

<http://plzen.shm.cz>

■ Českobratrská církev evangelická - Západočeský seniorát

Českobratrská církev evangelická je v České republice rozdělena do tzv. seniorátů. Intenzita přímé práce s mládeží je závislá na činnosti jednotlivých seniorátů a sborů. V Západočeském seniorátu má práce s dětmi a s mládeží své zastoupení.

<http://zapadocesky-seniorat.evangelnet.cz>

<http://zapadoceska-mladez.evangelnet.cz>

SPORT

V následující kapitole se pojednává jak o střešních organizacích v oblasti sportu, tak o jednotlivých sdruženích, které se v ČR sportu věnují. Ve všech organizacích jsou sdruženy všechny věkové kategorie.

Zastřešující organizace

■ Český svaz tělesné výchovy

Český svaz tělesné výchovy (ČSTV) je dobrovolným sdružením sportovních, tělovýchovných a turistických svazů s celostátní působností, tělovýchovných jednot a sportovních klubů i jejich sdružení. V jednotlivých krajích České republiky má ČSTV krajské zastoupení, které sdružuje regionální sportovní svazy. Práci s mládeží se pak věnují jednotlivé svazy podle svých možností a zaměření. Na krajských stránkách ČSTV jsou k nalezení odkazy na sdružení pracující v daných regionech a nabízí tím téměř úplný přehled regionální sportovní nabídky.



www.cstv.cz

Plzeňský kraj

www.cstv.cz/plzensky_kraj/sdruzene.htm

Karlovarský kraj

www.cstv.cz/karlovarsky_kraj/index.html (Svazy)

■ Česká asociace Sport pro všechny

Česká asociace Sport pro všechny (ČASPV) patří mezi početně největší organizace v České republice, které se zabývají rekreačním sportem a pohybovými aktivitami rekondičního charakteru. ČASPV nabízí všem zájemcům pestrý výběr pohybových aktivit. Zastoupení na úrovni krajů a regionů řídí činnost jednotlivých oddílů.



www.caspv.cz

Plzeňský kraj

www.caspv.cz/cz/kraje-kaspv/plzenska-kaspv/

Karlovarský kraj

www.caspv.cz/cz/kraje-kaspv/karlovarska-kaspv/

■ Asociace školních sportovních klubů České republiky

Asociace školních sportovních klubů (AŠSK) je sportovním a tělovýchovným občanským sdružením. V současné době působí ve všech okresech České republiky a sdružuje více než 250 000 žáků základních a středních škol. Nejčastěji kluby AŠSK fungují při středních školách. Program, organizovaný ve školním sportovním klubu většinou učitelé a profesory tělesné výchovy, je zaměřen na podporu pohybových



aktivit v době mimo vyučování. V západních Čechách má Asociace krajské a okresní zastoupení.

www.ftvs.cuni.cz/assk_web/

Plzeňský kraj

www.asskplzen.cz

Karlovarský kraj

www.assk-kv.cz

Sportovní organizace

■ Česká obec sokolská

V České obci sokolské (ČOS) je v České republice sdruženo asi 190 000 členů všech věkových kategorií, kteří se dobrovolně věnují sportům, pohybovým aktivitám v oddílech sokolské všestrannosti a kulturní činnosti, především ve folklórních a loutkářských souborech. Členové se sdružují v tzv. župách (Plzeňský kraj: župa Plzeňská, Rokycanova, Šumavská; Karlovarský kraj: župa Karlovarská), které se dále dělí do jednot. V každé jednotě fungují různé oddíly (sportovní, kulturní atd.) pro nejrůznější věkové skupiny. Počet a zaměření oddílů se liší dle zájmu a možností jednotlivých jednot.



www.sokol.eu

Plzeňský kraj

<http://sokol.eu/COS/sokol.nsf/pages/plzensky-kraj-89CA>

Karlovarský kraj

<http://sokol.eu/COS/sokol.nsf/pages/karlovarsky-kraj-28B1>

■ Orel

Orel je občanské sdružení, křesťanská sportovní organizace. Prioritou činnosti Orla je především podpora sportu pro všechny, cílem pak výchova mladých lidí a dětí prostřednictvím sportovních a ostatních aktivit. Práci s mládeží koordinuje Rada mládeže, konkrétní práce s mládeží probíhá v jednotlivých župách. V Plzeňském kraji funguje župa Kozinova, která zastřešuje 5 místních jednot.



www.orel.cz

■ Český rybářský svaz

Český rybářský svaz je občanské sdružení, jehož posláním je zejména vykonávat rybářské právo ve smyslu zákona o rybářství a s tím spojené činnosti. V práci s mládeží se sekce mládeže Českého rybářského svazu podílí na mimoškolní výchově dětí a mládeže v oboru rybářství a rybářského sportu, na ochraně přírody, čistoty vod a životního prostředí.

www.rybsvaz.cz

Plzeňský kraj

www.rybsvaz.cz (Rybářské kroužky, Plzeňský kraj)

Karlovarský kraj

www.rybsvaz.cz (Rybářské kroužky, Plzeňský kraj)



INSTITUTE A ZAŘÍZENÍ PŮSOBÍCÍ V PRÁCI S MLÁDEŽÍ

V této kapitole jsou popsány instituce a zařízení, které se zabývají prací s mládeží a jsou zřizovány státem, krajem, obcemi či svazky obcí. Převážně bývají financovány z veřejného rozpočtu.

■ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

■ Odbor pro mládež

Za státem podporovanou práci s dětmi a mládeží je zodpovědné Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, konkrétně Odbor pro mládež.

Odbor pro mládež je zodpovědný za výkon státní správy směrem k dětem a mládeži. Jeho základním posláním je zejména:

- podpora zájmového vzdělávání
- podpora činnosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání
- dotační politika pro nestátní neziskové organizace prostřednictvím Programů státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2011 - 2015
- organizace a podpora mezinárodní spolupráce v oblasti mládeže
- další vzdělávání pedagogických pracovníků školských zařízení pro zájmové vzdělávání

- vzdělávání a odborná příprava pracovníků s dětmi a mládeží
- participace, dobrovolnictví a mobility dětí a mládeže, atd.

www.msmt.cz

■ Národní institut dětí a mládeže

Národní institut dětí a mládeže (NIDM) je odborným zařízením Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jehož účelem je státní podpora a ochrana mládeže.

Institut se zaměřuje na problematiku zájmového vzdělávání a činnost školských zařízení v této oblasti, zajišťuje metodickou a organizační podporu práce s dětmi a mládeží a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

NIDM nabízí své služby především pracovníkům středisek volného času, školním klubům a družinám, nestátním neziskovým organizacím a Krajským úřadům.

NIDM úzce spolupracuje se středisky volného času po celé České republice, která jsou konkrétním projevem státní formy práce s dětmi a mládeží.

www.nidm.cz

■ Kraj

Činnosti ve vztahu k práci s mládeží vykonává kraj prostřednictvím svého orgánu – Krajského úřadu, a to konkrétně prostřednictvím Oddělení mládeže a sportu Odboru školství, mládeže a sportu (Plzeňský kraj) / Odboru školství, mládeže a tělovýchovy (Karlovarský kraj).

Oddělení mládeže a sportu vykonává činnosti jak v přenesené působnosti (zabezpečuje výkon státní správy uložené zvláštními zákony), tak v samostatné působnosti (plní úkoly uložené mu zastupitelstvem a radou kraje).

V přenesené působnosti např. poskytuje metodickou činnost v oblasti zájmové činnosti dětí a mládeže. V samostatné působnosti např. administruje dotační programy v oblasti mládeže.

Tato práce se dále člení na činnosti v oblastech volného času dětí a mládeže, sportu a tělovýchovy, výchovy a vzdělávání (včetně environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty), prevence sociálně patologických jevů a kriminality, výchovy k toleranci a mezinárodních projektů a výměn mládeže.

Práce v odboru má administrativní charakter a jedná se o nepřímou práci s mládeží. Pracovníci Oddělení mládeže a sportu jsou zaměstnanci Krajského úřadu daného kraje.

Plzeňský kraj

www.kr-plzensky.cz

Karlovarský kraj

www.kr-karlovarsky.cz

■ Komunální úroveň

Statutární města, města, obce a obce s rozšířenou působností zajišťují efektivní správu organizačních složek v oblastech své působnosti. V oblasti práce s mládeží zřizují školská a sportovní zařízení, zařízení prevence sociálně patologických jevů, zařízení pro volný čas. Obce provádějí a koordinují činnosti v oblasti školství, mládeže, tělovýchovy a prevence sociálně patologických jevů u zřízených školských příspěvkových organizací a spravují objekty zařízení patřících do majetku obce. Jedná se o nepří-mou práci s mládeží a její rozsah je závislý na velikosti a možnostech obce.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání**■ Střediska volného času / Domy dětí a mládeže**

Střediska volného času (SVČ) a Domy dětí a mládeže (DDM) jsou školská zařízení zřizovaná převážně krajskými úřady, ale také obcemi nebo církví. I přes rozdílné názvy se jejich funkce a cíle neliší. Sídli v každém větším městě ČR. V Plzeňském a Karlovarském kraji jich funguje 33. SVČ a DDM nabízejí volnočasové aktivity a vzdělávání široké veřejnosti, především ale dětem a mládeži. Nabídka kroužků je pestrá, jejich konkrétní složení se ale liší dle zaměření a možností jednotlivých středisek.

SVČ a DDM nabízejí činnost v průběhu celého roku. Děti a mládež mohou navštěvovat různé aktivity pravidelně (kroužky, kluby, sportovní družstva, soubory) nebo se účastnit akcí a programů nárazově (akce pro veřejnost). Střediska volného času pořádají také víkendové akce, výlety a různé typy letních táborů (tábory stanové, putovní, příměstské, odborná soustředění atp.).

Plzeňský kraj

<http://soubory.nidm.cz/file/oddeleni-neformalniho-vzdelavani/adresar-svc-plzensky-kraj.pdf>

Karlovarský kraj

<http://soubory.nidm.cz/file/oddeleni-neformalniho-vzdelavani/adresar-svc-karlovarsky-kraj.pdf>

■ Základní umělecké školy

Základní umělecké školy (ZUŠ) mají za úkol poskytovat základy vzdělání ve všech uměleckých oborech - hudebním, výtvarném, tanečním, literárně-dramatickém. Jsou součástí systému uměleckého vzdělávání v ČR, navštěvují je převážně děti a mládež

ve věku od 7-18 let. ZUŠ jsou školské organizace zřizované převážně krajskými úřady. Základní umělecké školy se nacházejí ve všech regionech ČR, v každém větším městě. Nabízené kroužky se liší dle zájmu, zaměření a možností jednotlivých škol. V Plzeňském kraji funguje více než 33, v Karlovarském kraji přes 20 ZUŠ.

www.umelecka-skola.cz

Plzeňský kraj

www.umelecka-skola.cz (Umělecké školy - seznam, Plzeňský kraj)

Karlovarský kraj

www.umelecka-skola.cz (Umělecké školy - seznam, Karlovarský kraj)

Organizace pracující při základních a středních školách

Hlavně pro děti mladšího školního věku nekončí účast ve škole školním vyučováním. Vzhledem k pracovnímu vytížení rodičů zůstávají děti ve škole až do odpoledních hodin. Škola pro tyto děti nabízí mimoškolní činnost.

■ Školní družiny

Školní družiny jsou součástí základních škol a jsou určeny převážně pro děti 1. - 4. tříd. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti a odpočinku žáků. Činnost školní družiny je vymezena dobou bezprostředně před nebo po vyučování a odchodem žáků domů. Do školní družiny se přihlašují žáci zpravidla k pravidelné docházce. Družiny jsou součástí školy a nemají svůj vlastní rozpočet na provoz a pomůcky. Jejich práci řídí vedoucí vychovatelka jmenovaná ředitelem školy.

■ Školní kluby

Školní kluby jsou převážně součástí základních škol a víceletých gymnázií a suplují činnost družin pro starší děti na druhém stupni ZŠ (5. - 9. třída) či odpovídajících tříd na gymnáziu. Otevřené kluby nabízejí aktivity spontánní, kluby s pravidelnou činností pracují v rámci zájmových útvarů (kroužky) či pořádají příležitostné akce. V některých případech fungují i o víkendech a prázdninách. Kluby bývají většinou součástí školy a nemají svůj vlastní rozpočet na provoz a pomůcky.

■ Kroužky

Kroužky mohou být součástí doplňkové činnosti školy, jejich každoroční nabídka je široká a mění se podle zájmu dětí i možností školy. Často se jedná o sportovní a výtvarné aktivity. Kroužky bývají součástí volnočasových aktivit jak základních, tak i středních škol. Kroužky může škola nabízet v rámci školních klubů nebo ve spolupráci s jinými zájmovými zařízeními (např. SVČ).

PRÁCE S MLÁDEŽÍ V REGIONU HORNÍ FRANKY

Právní podklad pro práci s mládeží tvoří Zákon o pomoci dětem a mládeži (Kinder- und Jugendhilfegesetz¹, KJHG), osmá kniha sociálního zákoníku (SGB VIII). Cílem práce s mládeží je dle uvedeného zákona zaručit právo na výchovu a podpořit osobní a sociální vývoj člověka.

Německý zákon o práci s dětmi a mládeží v zásadě rozlišuje mezi státními (veřejnými) poskytovateli práce s mládeží (tzv. öffentliche Träger) a nestátními (neziskovými) poskytovateli práce s mládeží (tzv. freie Träger). Úkoly práce s dětmi a mládeží plní oba typy poskytovatelů – státní i nestátní.

Rozdělení práce mezi státními a nestátními zřizovateli často funguje na principu subsidiarity.²

deží zaměřená na školu/na rodinu, poradenství pro mládež a podpora mládežnických sdružení a skupin. Komuny jsou jak zřizovateli dalších institucí, tak samostatnými organizátory akcí.

Personálně práci vykonávají nejčastěji dva komunální opatrovníci mládeže (Jugendpfleger), které zpravidla doplňují úředníci veřejné správy a pokud možno i pedagogičtí pracovníci. V některých zemských okresech (např. v okrese Forchheim) zajišťuje komunální práci s mládeží Okresní kruh mládeže.

Kontaktní adresy komunálních opatrovníků mládeže zprostředkovává Krajský kruh mládeže Horní Franky.

POSKYTOVATELÉ VEŘEJNÉ PRÁCE S MLÁDEŽÍ

Státní / veřejní poskytovatelé práce s mládeží se dělí na regionální a nadregionální.

■ Regionální zřizovatelé práce s mládeží

Regionálními zřizovateli práce s mládeží jsou ve Svobodném státě Bavorsko zemské okresy a statutární města. Práci s mládeží v kompetenci obcí, okresů a měst vykonávají Úřady pro mládež (Jugendamt). Podle Zákona o provádění sociálních zákonů (AGSG) spadá do jejich kompetence v dostatečné míře realizovat práci s mládeží a poskytovat odpovídající zařízení a služby. Jejich úkolem je také podporovat práci s mládeží v neziskovém sektoru.

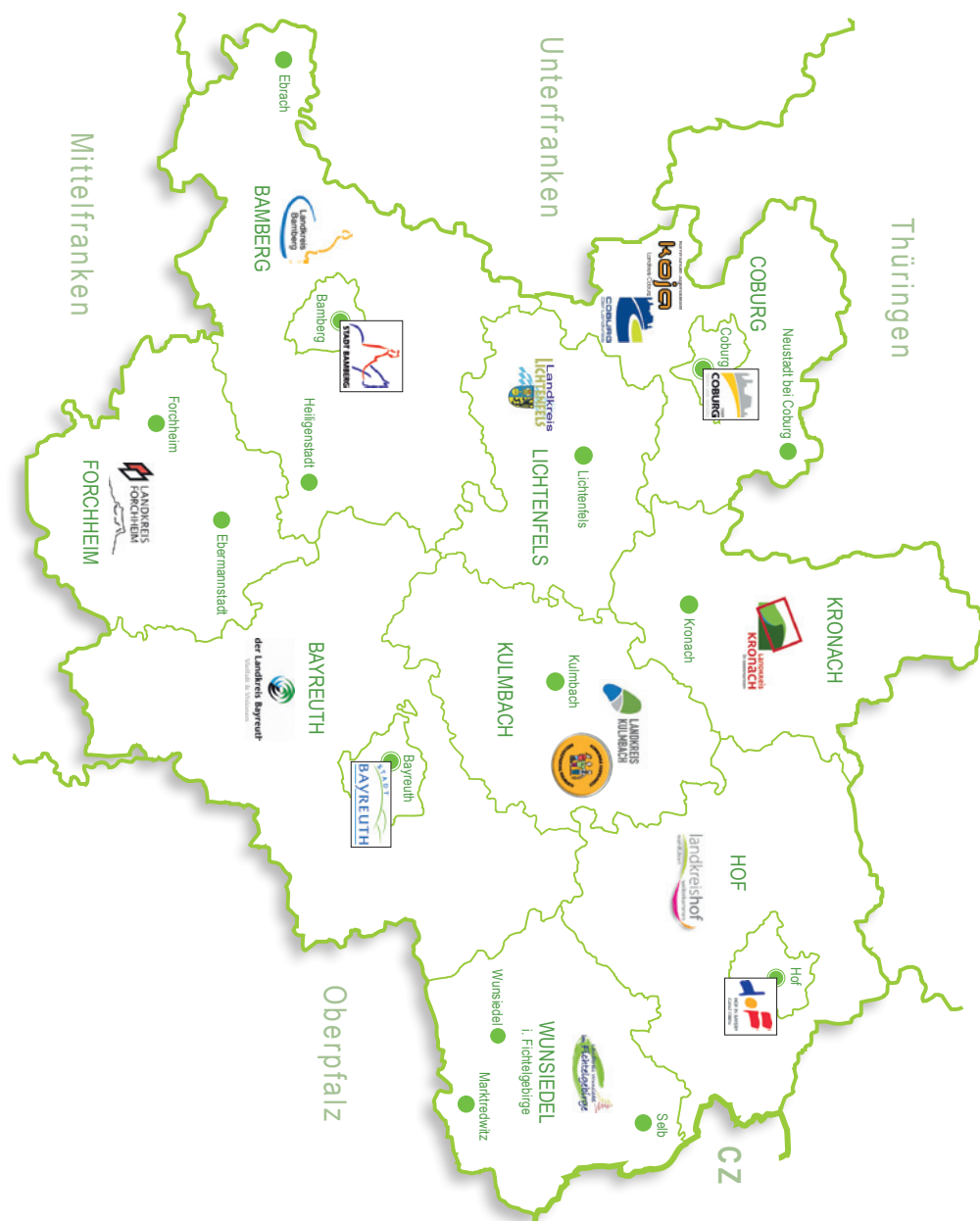
■ Komunální práce s mládeží

Komunální práce s mládeží je ukotvena v odborech mládeže měst a zemských okresů. To znamená, že úkoly státu se plní na co možná nejnižší úrovni – obec, město – komuna. Nadřízená jednotka pak v případě potřeby poskytuje podporu a pomoc.

Hlavními úkoly komunální práce s mládeží může být např. mimoškolní vzdělávání mládeže, rekreace dětí a mládeže, veřejná/mezinárodní práce s mládeží, práce s mlá-

¹ Pod pojmem „Kinder- und Jugendhilfe“ (zkráceně také Jugendhilfe, doslovně přeloženo jako Pomoc dětem a mládeži) se dle německého zákona (SGB VIII) rozumí všechny služby a aktivity státních i nestátních poskytovatelů, které jsou zaměřeny ve prospěch dětí a mládeže.

² Politická zásada, podle níž se rozhodování a zodpovědnost ve veřejných záležitostech má odehrávat na tom nejnižším stupni veřejné správy, který je nejbližší občanům.



Komunální práce s mládeží Horní Franky

Kreisfreie Stadt Bamberg

www.jugendamt.bamberg.de
 Stadtjugendamt
 Geyerswörthstraße 1, 96047 Bamberg
 Telefon: + 49 951 871544

Kreisfreie Stadt Bayreuth

www.jugendamt.bayreuth.de
 Stadtjugendamt – Rathaus II
 Dr.-Franz-Straße 6, 95445 Bayreuth
 Telefon: + 49 921 251251

Kreisfreie Stadt Coburg

www.coburg.de/jugend
 Stadtjugendamt
 Steingasse 18, 96450 Coburg
 Telefon: + 49 9561 891572

Kreisfreie Stadt Hof

www.kjb.stadt-hof.de
 Stadtjugendamt
 Hans-Böckler-Str. 4, 95032 Hof
 Telefon: + 49 9281 815230

Landkreis Bamberg

www.landkreis-bamberg.de
 Kreisjugendamt
 Ludwigstraße 23, 96052 Bamberg
 Telefon: + 49 951 85546

Landkreis Bayreuth

www.landkreis-bayreuth.de
 Kreisjugendamt - Landratsamt
 Markgrafenallee 5, 95448 Bayreuth
 Telefon: + 49 921 728135

Landkreis Coburg

www.koja.de
 Kreisjugendamt – Landratsamt Coburg
 Lauterer Str. 60, 96450 Coburg
 Telefon: + 49 9561 514166

Landkreis Forchheim

www.kjr-forchheim.de
 Kreisjugendring Forchheim
 Löschwöhrdstr. 5, 91301 Forchheim
 Telefon: + 49 9191 738811

Landkreis Hof

www.landkreis-hof.de
 Kreisjugendamt – Landratsamt
 Schaumburgstr. 14, 95032 Hof
 Telefon: + 49 9281 57361

Landkreis Kronach

www.landkreis-kronach.de
 Kreisjugendamt – Landratsamt
 Güterstr. 18, 96317 Kronach
 Telefon: + 49 9261 678283

Landkreis Kulmbach

www.landkreis-kulmbach.de
 Kreisjugendamt
 Konrad-Adenauer-Str. 5, 95326 Kulmbach
 Telefon: + 49 9221 707222

Landkreis Lichtenfels

www.landkreis-lichtenfels.de
 Kreisjugendamt – Landratsamt
 Kronacher Str. 30, 96215 Lichtenfels
 Telefon: + 49 9571 18109

Landkreis Wunsiedel

www.landkreis-wunsiedel.de
 Kreisjugendamt – Landratsamt
 Jean-Paul-Str. 9, 95632 Wunsiedel
 Telefon: + 49 9232 80315

■ Práce s mládeží v okresních městech a obcích

Práce s mládeží v okresních městech a obcích³ se zaměřuje – podobně jako komunální práce s mládeží – na sociální prostředí a potřeby místní cílové skupiny.

K úkolům práce s dětmi a mládeží okresních měst patří např. finanční a materiální podpora místních skupin/sdružení/spolků mládeže, nabídka doplňkových volnočasových aktivit pro mládež, podpora zařízení nestátních zřizovatelů a jmenování zmocněnců pro otázky mládeže jako kontaktních partnerů.

■ Veřejná práce s mládeží

Nabídky ve veřejné práci s mládeží se obrací na všechny děti a mládež v dané spádové oblasti (obec, město, zemský okres). Přitom jsou zohledňovány zájmy a životní situace mladé generace v příslušném sociálním prostředí. Nabídka akcentuje různé trendy a místní mládežnickou scénu, což se odráží i na bohatém spektru možností: od kulturních nabídek pro mládež přes zážitkovou, divadelní a mediální pedagogiku až po interkulturní aktivity.

Tato práce se odehrává v mnoha zařízeních (centra mládeže, žákovské/mládežnické kavárny a kulturní centra mládeže), která se liší velikostí, akcenty či počtem stálých zaměstnanců.

Rozsáhlý soupis s kontakty na zařízení veřejné práce s mládeží je k dispozici u Krajského kruhu mládeže Horní Franky.

■ Nadregionální zřizovatelé práce s mládeží

Podle zemských právních ustanovení je Svobodný stát Bavorsko nadregionálním zřizovatelem státní / veřejné práce s mládeží. Jeho úkoly plní Bavorský zemský úřad mládeže (Bayerisches Landesjugendamt). Část úkolů může být delegována na jiné uznané instituce pracující s mládeží.

NEZISKOVÍ POSKYTOVATELÉ PRÁCE S MLÁDEŽÍ

K nestátním organizacím pracujícím s mládeží patří právní subjekty nebo sdružení osob, zejména sdružení mládeže, nevládní organizace sociální péče (Charita, Diakonie, organizace zabývající se humanitární a sociální pomocí - Arbeiterwohlfahrt, Paritätischer Wohlfahrtsverband, Bavorský Červený kříž a židovské obce - Israelitische Kultusgemeinden), církve a náboženské společnosti podle veřejného práva.

Aby se organizace mohla stát uznaným poskytovatelem práce s mládeží, musí splnit následující kritéria:

- aktivní práce s mládeží
- sledování obecně prospěšných cílů
- přispívání k plnění cílů v oblasti práce s mládeží ve smyslu německé ústavy
- nejméně tři roky prokazatelné činnosti

Uznání přináší vedle povinností i práva. Uznání poskytovatelé práce s mládeží mohou dlouhodobě dosáhnout na veřejné finanční prostředky nebo se podílet na plánování v rámci práce s mládeží.

NESTÁTNÍ ORGANIZACE V HORNÍCH FRANCÍCH

■ Krajský kruh mládeže Horní Franky

■ Bezirksjugendring Oberfranken (BezJR)



Krajský kruh mládeže funguje v regionu Horní Franky jako odborné pracoviště zajišťující partnerský vztah mezi státními a nestátními zřizovateli sociální a volnočasové práce s mládeží. Mimoto je na úrovni regionu zodpovědný za zajištění kooperace různých poskytovatelů práce s mládeží.

Krajský kruh mládeže Horní Franky je nestátní organizací věnující se práci s mládeží (freier Träger der Jugendhilfe) a zároveň i střešní organizací. Struktura a úkoly této organizace již byly popsány na stranách 7 a 8.

Následující výklad se cíleně vztahuje na členské organizace Krajského kruhu mládeže (kruhy mládeže a sdružení). Stručně jsou představeny úkoly a funkce kruhů mládeže a sdružení obecně. V další části se pak podrobněji věnujeme obsahové práci jednotlivých členských organizací.

■ Kruhy mládeže

Okresní a městské kruhy mládeže spojují mládežnická sdružení, spolky a iniciativy na

³ V Horních Francích se jedná o města Forchheim, Kulmbach, Marktredwitz, Neustadt bei Coburg a Selb.

úrovni zemských okresů a měst. V Horních Francích je devět okresních a čtyři městské kruhy mládeže. Kromě toho, že jsou společnou pracovní platformou svých členů, patří také do struktur „Bavorského kruhu mládeže“. Kruhy mládeže zastupují zájmy mladých lidí v daném okrese či městě.

To se děje např. následujícími způsoby:

- spoluutváření mládežnické politiky okresů a měst (např. účastí ve výboru pro mládež)
- účast na územním plánování (podle spolkového stavebního zákona)
- účast na tvorbě komunálních plánů práce s mládeží
- rozdělování prostředků

Své konkrétní úkoly, cíle a pozice si jednotlivé kruhy mládeže stanovují na valných hromadách.



Okresní a městské kruhy mládeže v Horních Francích

KJR – Okresní kruh mládeže (Kreisjugendring)
SJR – Městský kruh mládeže (Stadtjugendring)

KJR Bamberg

www.kjr-bamberg.de
Kaimsgasse 31, 96052 Bamberg
Telefon: +49 951 85764
info@kjr-bamberg-land.de

KJR Bayreuth

www.kjr-bayreuth.de
Markgrafenallee 5, 95448 Bayreuth
Telefon: +49 921 728198
kreisjugendring@lra-bt.bayern.de

KJR Coburg

www.kjr-coburg.de
Hohe Wart 31, 96472 Rödental
Telefon: +49 9563 1420
info@kjr-coburg.de

KJR Forchheim

www.kjr-forchheim.de
Löschwöhrdstr. 5, 91301 Forchheim
Telefon: +49 9191 73880
info@kjr-forchheim.de

KJR Hof

www.kjr-hof.de
Hofer Str. 5, 95176 Konradsreuth
Telefon: +49 9292 973166
info@kjr-hof.de

KJR Kronach

www.landkreis-kronach.de
Güterstraße 18, 96317 Kronach
Telefon: +49 9261 678283

KJR Kulmbach

www.kjr-ku.de
Konrad-Adenauer-Str. 5, 95326 Kulmbach
Telefon: +49 9221 707222
info@kjr-ku.de

KJR Lichtenfels

www.kjr-lichtenfels.de
Köstener Str. 6, 96215 Lichtenfels
Telefon: +49 9571 940603
service@kjr-lichtenfels.de

KJR Wunsiedel

www.jugendarbeit-wunsiedel.de
Jean-Paul-Str. 9, 95632 Wunsiedel
Telefon: +49 9232 80262
info@jugendarbeit-wunsiedel.de

SJR Bamberg

www.stadtjugendring-bamberg.de
Lange Str. 2, 96047 Bamberg
Telefon: +49 951 9685653
stadtjugendring-bamberg@t-online.de

SJR Bayreuth

www.sjr-bayreuth.de
Dr.-Franz-Str. 6, 95445 Bayreuth
Telefon: +49 921 7570507
info@stadtjugendring-bayreuth.de

SJR Coburg

www.sjr-coburg.de
Rosenauer Str. 45, 96450 Coburg
Telefon: +49 9561 705750
info@sjr-coburg.de

SJR Hof

www.sjr-hof.de
Nailaer Str. 2a, 35030 Hof
Telefon: +49 0281 63870
geschaeftsstelle@sjr-hof.de

Sdružení mládeže

Sdružení mládeže jsou demokratická uskupení mládeže podobných zájmů a cílů. Zprostředkovávají společnosti rozmanité zájmy mládeže a mladých lidí, na druhou stranu zastupují společenské kontrolní a integrační zájmy vůči mládeži a vykonávají spolu se školou a rodinou důležitou výchovnou úlohu. I přes různou náplň mají všechna sdružení společné znaky: dobrovolnost, organizovanost, orientaci na děti a mládež a hodnoty. Většina osob aktivních v jednotlivých sdruženích pracuje na bázi dobrovolnictví. Zpravidla se sdružení financují z členských příspěvků, darů soukromých osob/sponzorských příspěvků a za určitých předpokladů mají možnost získat prostředky přes příslušný kruh mládeže.

SDRUŽENÍ MLÁDEŽE ZASTOUPENÁ V KRAJSKÉM KRUHU MLÁDEŽE HORNÍ FRANKY

V následující části představíme sdružení, která jsou členy Krajského kruhu mládeže Horní Franky.

Existují dále i sdružení, která nejsou členy Krajského kruhu mládeže, a přesto zastupují a prezentují zájmy mladé generace. Taková sdružení mohou být členy okresního či městského kruhu mládeže bez práva zastoupení v Krajském kruhu mládeže. Právo zastoupení Krajského kruhu mládeže Horní Franky získává sdružení, když je členem alespoň pěti městských či okresních kruhů mládeže na území Horních Franků. S tím souvisí i nárok na finanční podporu.

Abychom nepřekračovali rámec této publikace, blíže se soustředíme jen na sdružení mládeže s právem zastoupení ve výboru Krajského kruhu mládeže.

(Malé) konfesní / křesťanské církve a církevní společenství

■ Adventistická mládež Bavorsko

■ Adventjugend Bayern

Adventistická mládež je mládežnickou organizací Společenství adventistů sedmého dne (Gemeinschaft der Siebten-Tags - Adventisten), jedné svobodné evangelické církve. Ve středu zájmu stojí aktivní práce s mládeží na křesťanských základech.

Ve 240 skupinách, které sdružují asi 1 300 mladých lidí po celém Bavorsku, se konají společné projekty (hudební akce, diskuze a rozhovory o Bohu a světě, projekty soci-



ální pomoci), společné tvůrčí volnočasové aktivity (víkendové cesty, hudební a sportovní akce) a národní i mezinárodní setkání mládeže (tábory, workshopy atd.)

www.adventjugend-sby.de

■ Svaz katolické mládeže

■ Bund der Katholischen Jugend (BDKJ)



Svaz katolické mládeže (BDKJ) pojímá jako zastřešující organizace katolických sdružení mládeže v Bavorsku cca 320 000 mladých lidí, z toho v Horních Francích asi 14 000. Jako uznaná nestátní organizace pracující s dětmi a mládeží umožňuje dětem, mládeži a mladým dospělým aktivní účast na utváření perspektivní církve a společnosti. Kromě podpory dobrovolnictví se dětem a mládeži zprostředkovávají křesťanské hodnoty a nabízí pole k demokratickému učení a jednání.

Tematicky se BDKJ zabývá mnoha oblastmi, např. ochrana životního prostředí a environmentální výchova, partnerství s africkými diecézemi nebo také projekty před politickými volbami, projekty na posílení občanské zodpovědnosti nebo projekty na podporu propojení školy a volnočasové práce s mládeží.

www.bdkj-bamberg.de

Členskými sdruženími ve Svazu katolické mládeže jsou:

- Křesťanská dělnická mládež (Christliche Arbeiterjugend)
www.caj-bayern.de
- Katolická obec mládeže (Katholische Junge Gemeinde) (KJG)
www.kjg-lag-bayern.de
- Zemské pracovní sdružení J-GCL a KSJ Bavorsko
Mládežnická sdružení sdružení křesťanského života (Jugendverbände der Gemeinschaft Christlichen Lebens (J-GCL) a Katolické studující mládeže (Katholische Studierende Jugend (KSJ))
www.lagbayern.de
- Kolpingova mládež (Kolpingjugend)
www.kolpingjugend-bayern.de
- Němečtí skauti a skautky sv. Jiří (Deutsche Pfadfinderschaft St. Georg) (strana 53)
www.pfadfinder.org
Skautky sv. Jiří (Pfadfinderinnenschaft St. Georg) (PSG)
www.psg-bayern.de

- Katolické hnutí venkovské mládeže Bavorsko (Katholische Landjugendbewegung) (KLB)

www.kljb-bayern.de

■ Evangelická mládež

■ Evangelische Jugend (EJ)



Se 14 000 členy patří Evangelická mládež (EJ) k jedné z největších organizací v celých Horních Francích. V rámci evangelické církve je zodpovědná za práci s dětmi a mládeží.

EJ Horní Franky se skládá z 16 děkanátů a sdružení, které téměř všechny leží na území Horních Franků.

Všechny skupiny evangelické mládeže činné v oblasti Evangelické luteránské církve v Bavorsku patří k Evangelické mládeži Bavorska. Společným cílem jejich práce je zakotvit církevní aspekty v životní realitě mladé generace a posilovat ji společnými poutěmi, ve volném čase a dětskými biblickými týdny.

Jedním z těžišť práce evangelické mládeže v Horních Francích je také pracovní skupina Flossenbürg, která se zabývá bývalými pobočkami koncentračního tábora Flossenbürg. Skupina ožívá vzpomínky, hledá prameny vypovídající o nacistické době, iniciuje pomníčky, pracuje s veřejností a udržuje kontakty s podobnými iniciativami. Ke každoročním aktivitám patří organizace mezinárodního setkání mládeže ve Flossenbürgu.

www.ej-oberfranken.de

Členská sdružení Evangelické mládeže:

- Křesťanské sdružení Mladých lidí (Christlicher Verein Junger Menschen e. V.) (CVJM)
www.cvjm.de
- „Rozhodnutí pro Krista“ („Entschieden für Christus“ e. V.) (EC)
www.ec-bayern.de
- Křesťanský svaz mládeže v Bavorsku (Christlicher Jugendbund in Bayern) (CJB)
www.cjb.de
Evangelická venkovská mládež v Bavorsku (Evangelische Landjugend) (ELJ)
www.elj.de

- Evangelická sociální práce s mládeží (Evangelische Jugendsozialarbeit e. V.) (EJSA)

www.ejsa-bayern.de

- Svaz křesťanských skautek a skautů (Verband Christlicher Pfadfinderinnen und Pfadfinder) (VCP) (strana 52)

www.bayern.vcp.de

■ Sborová mládež Bavorsko ve svazu evangelických svobodných církevních sborů

■ Gemeindejugendwerk (GJW) Bayern im Bund evangelisch-freikirchlicher Gemeinden (BefG)



Sborová mládež (GJW) Bavorsko je svaz mládeže evangelických svobodných církevních sborů v Bavorsku (BefG). V GJW jsou tedy sdruženy všechny děti od šesti do devíti let, starší děti od devíti do třinácti let (tzv. Jungscharler), teenageři a mladí lidé (14-17 let) a mladí dospělí (18-31 let) jednotlivých sborů BefG a pracovníci jejich skupin. Mimoto funguje v BefG několik skautských skupin (Baptističtí skauti – Baptistische Pfadfinderschaft).

Cílem činnosti je zprostředkovávat evangelium Ježíše Krista, dávat dětem živý příklad jak utvářet svůj život v osobním vztahu k Ježíši Kristu a vyzývat je tak k tomu, aby se staly dobrými křesťany. Přes 140 dobrovolných pracovníků v celém Bavorsku vede kolem 100 skupin s více než 1 500 dětmi a mladými lidmi. Asi jedna třetina členské základny sídlí v Horních Francích.

Všechny sekce organizace (děti/starší děti/skauti/mládež) připravují pro svou cílovou skupinu akce, setkání a školení a udržují kontakt se skupinami v jednotlivých sborech. Aktivity sdružení doplňují pracovní skupiny věnující se financím a volnému času.

www.bayern.gjw.de

Skauti:

www.bps-pfadfinder.de

Agrárnictví, chov menších zvířat a zahrádkářství

■ Bavorská družstevní mládež v Bavorském bytovém svazu

■ Bayerische Siedlerjugend im Bayerischen Siedlerbund e. V. (BSB Jugend)



Bavorská družstevní mládež (BSB Jugend) je se svými 600 členy mládežnickou sekci svazu Bytového vlastnictví – zemský svaz Bavorsko (Wohneigentum - Landesverband Bayern e. V.) a kontaktním partnerem pro všechny děti a mladé lidi, kteří se zasazují o zachování životního prostředí a přírody, hledají zábavu a chtějí se angažovat.

Každý rok je vyvrcholením celoročního programu stanový tábor, který se koná vždy v tom městě, v němž se pořádá aktuální zemská krajinná výstava.

www.verband-wohneigentum.de/bv-oberfranken.de

■ Bavorská rolnická mládež

■ Bayerische Jungbauernschaft (BJB)



Cílem Bavorské rolnické mládeže BJB (nazývané i Venkovská mládež) je oživení celého spektra nabídky pro mladou generaci na venkově. Obsahově se aktivity dělí do čtyř tematických oblastí: politika mládeže a společnosti, agrárnictví, dívky a ženy, lidový tanec a udržování tradic (předávání dožínkové koruny, stavění májky). Rozmanitá nabídka sahá od divadelních a filmových projektů přes aktivní účast na různých akcích (dárkovství krve, prevence alkoholismu, semináře o moderních formách vycházení s lidmi) až po nabídku dalšího vzdělávání pro členy. Organizace udržuje mezinárodní kontakty s Ruskem, Japonskem, Nepálem a USA.

Přibližně 4 100 hornofrancských členů pochází nejen z řad zemědělců, stále více se stávají členy žáci, učni, studenti, zaměstnanci či soukromníci.

www.lj-bayern.de/cm/news/oberfranken.html

■ Mladí přátelé zvířat ve Svazu bavorských králíkářů

■ Junge Tierfreunde im Verband Bayerischer Rassekaninchenzüchter e. V.



Organizace Králíkářů se v práci s dětmi a mládeží snaží hravou formou zprostředkovávat zacházení s králíky. Zaměřují se také na tradiční zvyky (např. sekání kosou, staré zemědělské nástroje v muzeích). Nabídka je doplněna o výlety, návštěvy koupališť, stopovačky a stanové tábory. V Horních Francích má organizace téměř 900 členů.

www.kaninchen-bayern.de

■ Bavorští mladí rybáři v zemském svazu

■ Bayerische Fischereijugend im Landesverband

Mladí rybáři jsou v Bavorsku v rámci rybářských svazů a spolků organizačně samostatnou jednotkou. To znamená, že své záležitosti řeší dle stanov ve svých rozhodovacích grémiích, kde také určují, jak naloží se svými finančními prostředky.

Členy Bavorských mladých rybářů jsou automaticky všechny děti a mladí lidé do 21 let přihlášení do některého rybářského spolku. V současné době je to cca 14 000 mladých lidí do 18 let a dalších cca 13 000 od 18 do 27 let. Práce Mladých rybářů se v zásadě soustředí na věkovou skupinu od 10 do 16 let. Nyní však jednotlivé spolky začínají pracovat i se skupinami dětí do 10 let. U těchto skupin se činnost zaměřuje méně na lov ryb a více na oblast prozkoumávání vod.

www.fischer-jugend.de



Sport

■ Bavorská sportující mládež v Bavorském zemském sportovním svazu

■ Bayerische Sportjugend im Bayerischen Landessportverband (BSJ)

Bavorská sportující mládež (BSJ) v Bavorském zemském sportovním svazu (BLSV) patří v celém Bavorsku k největším svazům v oblasti práce s mládeží. V Horních Francích je nahlášeno přes 160 000 členů ve více než 1 400 sdruženích, která zahrnují v kompletní šíři všechny druhy sportu (např. fotbal, cvičení, lehká atletika, všechny míčové hry, šermířství atd.). Mládež je vedena ke sportu, hře a přátelství prostřednictvím teoretického a praktického zapojení do sportovních aktivit. Navíc svaz nabízí rozsáhlý vzdělávací program pro vedoucí mládeže a trenéry (sportovní i nespecializovaný).

Bavorská sportující mládež je jako samostatná část Bavorského zemského sportovního svazu (BLSV) zastřešující organizací pro všechny mladé lidi a jejich trenéry, kteří jsou členy BLSV. Bavorská sportující mládež funguje na úrovni kraje, okresů a oddílů.

www.sportjugend-oberfranken.de



Tradice a zvyky

■ Bavorská krojovaná mládež v Bavorském svazu krojů

■ Bayerische Trachtenjugend im Bayerischen Trachtenverband e. V.

Uchovávání tradic a kultury v Bavorsku stojí ve středu zájmu Krojované mládeže, mládežnické organizace Bavorského svazu krojů. V Horních Francích je nahlášeno okolo 1 100 členů do 27 let ve 40 spolcích. Výsledky práce dětských a mládežnických tanečních skupin, těles lidové hudby a divadelních souborů se prezentuje v rámci akce „Mládež zpívá a muzicíruje“.

Ke každoročním akcím patří první týden bavorských letních prázdnin stanový tábor a na podzim volnočasový program pro děti do 14 let a pro mládež a mladé dospělé do 27 let.

www.trachtenverband-bayern.de



Hudba

■ Mládež sborového zpěvu ve Franckém svazu pěvců

■ Chorjugend im Fränkischen Sängerbund e. V. (CJ FSB)

Mládež sborového zpěvu ve Franckém svazu pěvců (CJ FSB) je od roku 1997 samostatnou mládežnickou organizací Franckého svazu pěvců. Nezávisle zastupuje všechny děti, mládež a mladé dospělé do dokončeného 27. roku, a tím i všechny dětské a mládežnické pěvecké sbory, instrumentální a taneční skupiny organizované ve FSB. Je to cca 250 sborů a skupin s více než 4 500 dětmi a mladými lidmi. Z toho je téměř 2 000 činných v Horních Francích.

Organizace Mládeže sborového zpěvu chce podporovat hudební aktivity, zejména sborový zpěv, a tím naplňovat kulturní společenské závazky. K tomu patří společenskopolitická, sociální a kulturní vzdělávací činnost, poradenství mládeže, zotavovací volnočasové nabídky, společenské akce, hry, hudba a pohyb a také podpora mezinárodní spolupráce.

www.chorjugend-fsb.de



■ Severobavorská mládež hrající na dechové nástroje

■ Nordbayerische Bläserjugend

Severobavorská mládež hrající na dechové nástroje zahrnuje čtyři severobavorské kraje: Dolní, Střední a Horní Franky a Horní Falc a má kolem 30 000 mladých členů. Z toho je v Horních Francích aktivních 6 500 členů.

Severobavorská mládež hrající na dechové nástroje chce svou práci spoluutvářet volný čas mladých lidí. Kromě hraní v orchestrech, kapelách a průvodech se raná hudební výchova odehrává převážně ve skupinách a v budování tříd hráčů na dechové nástroje.

www.blaeserjugend.de



NORDBAYERISCHE
BLÄSERJUGEND e.V.

Politika, práva zaměstnanců, politická participace

■ Německá mládež Svazu úředníků

■ Deutsche Beamtenbundjugend (DBBJ)

Německá mládež Svazu úředníků (DBBJ), s 600 členy v regionu Horní Franky, je samostatnou mládežnickou organizací odborů zastoupených v německém Svazu úředníků. Zastupuje – nezávisle na stranické politice a konfesi – zájmy mladých úředníků a tarifních zaměstnanců ve veřejných službách a v soukromém sektoru služeb.

Členům nabízí svaz právní ochranu a poradenství, semináře a školení na odborová, politická, společenská a kulturní témata, volnočasové a studijní cesty a mezinárodní setkání mládeže.

www.dbbjb-ofr.de



Zukunft
gestalten

■ Německá mládež v Evropě

■ Deutsche Jugend in Europa (djo)

Vzhledem k okolnostem vzniku djo – Německá mládež v Evropě (založení mladými německými vyhnanci, uprchlíky a vystěhovalci) jsou centrálními tématy této organizace útěk, pronásledování, vyhnání a porušování lidských a mezinárodních práv. Sdružení chápe kulturu jako most mezi mladými lidmi z východní a západní Evropy. Podporuje integraci mladých vysídlenců, přistěhovalců a uprchlíků pomocí sociálně-pedagogických a kulturních aktivit a pomáhá odstranit jazykové bariéry. Dalším cílem je podpora kulturní rozmanitosti prostřed-



nictvím setkávání mládeže a interkulturního učení.

Do sdružení patří také řada dětských a mládežnických tanečních skupin. Sdružení má v Horních Francích cca 400 členů.

www.djo-bayern.de

■ Mladí odboráři v Německém odborovém svazu

■ Gewerkschaftsjugend im DGB (DGB-Jugend)

Mladí odboráři v DGB (DGB-Jugend) jsou jak součástí Německého odborového svazu (Deutscher Gewerkschaftsbund - DGB), tak i samostatnou organizací mládeže. V celém Bavorsku má svaz přes 100 000 aktivních členů, z toho přes 6 500 sídlí v Horních Francích.

Členy DGB-Jugend jsou všichni mladí členové osmi členských odborů:

IG BAU	stavebnictví, zemědělství, životní prostředí
IG BCE	hornictví, chemie, energetika
EVG	železniční a dopravní odbory
GEW	odborní výchova a věda
IG Metall	průmyslový odbor chovu
NGG	odborní výživa, konzumace, pohostinství
GdP	odborní policie
ver.di	sjednocené odbory v oblasti služeb DGB

Jako odborový představitel zájmů mladých lidí a zastřešující organizace se DGB-Jugend věnuje koordinaci a reprezentaci v politice mládeže a podporuje spolupráci členských organizací. Zaměřuje se na všechny otázky týkající se pracovního života a společnosti. Nabídku doplňují semináře, cestování a volnočasové aktivity, práce s veřejností a akce jednotlivých sdružení.

www.region-oberfranken-west.dgb.de

www.bayern.dgb.de

■ Mládež Solidarity

■ Solidaritätsjugend (Solijugend)

1 600 členů Mládeže Solidarity se angažuje v oblastech kultura, sport, vzdělávání a politika mládeže. Důraz klade sdružení zejména na mezinárodní práci s mládeží, semináře, workshopy a setkání mládeže. Stanové tábory se konají každoročně o svatodušních svátcích.

www.solijugend.de



■ Socialistická mládež – Sokolové

■ Sozialistische Jugend – die Falken (SJD – die Falken)

Sdružení Socialistické mládeže Německa – Sokolové (SJD – die Falken) má v Horních Francích více než 600 členů.

Pro zájemce a aktivní členy se organizují skupinové činnosti, stanové tábory, volnočasové nabídky, semináře a akce. V početných místních skupinách se povídá, hraje, tvoří, slaví a diskutuje o politice – témata jsou např. možnosti trávení volného času v místě bydliště, méně stresu ve škole a doba národního socialismu.

Vyvrcholení celoročního programu představují dvou- až třítydenní tábory Sokolů, které nabízejí táboráky, koupání, výlety, disko, sport a hry.

www.falken-franken.de



■ Krajský svaz mládeže AWO Horní Franky

■ Bezirksjugendverband der AWO Oberfranken (AWO-Jugend)

Svaz dětí a mládeže organizace Dělnického blahobytu (Arbeiterwohlfahrt, AWO-Jugend) byl založen v roce 1975 s cílem zasazovat se o demokratickou, solidární a spravedlivou společnost. Práce je založena na zásadách demokratického socialismu a usiluje především o participaci dětí a mládeže ve všech oblastech života a o lidskou, spravedlivou a solidární společnost. Zároveň se svaz angažuje v boji proti rasismu, xenofobii, pravicovému extremismu a chudobě dětí a mládeže.

Krajská mládežnická organizace je zastřešující organizací okresních a místních článků ve Středních a Horních Francích. V regionu Horní Franky může nabídku organizace využívat více než 500 členů. Aktivita zahrnují např. jazykové prázdninové programy, ale i účast na trénincích proti násilí nebo projektu prevence závislostí.

www.awo-bezirksjugendwerk.de



Turistika, outdoor a příroda

■ Němečtí mladí turisté

■ Deutsche Wanderjugend (DWJ LV Bayern)

Němečtí mladí turisté – Zemský svaz Bavorsko (DWJ LV Bayern) je mládežnickou organizací Bavorského zemského svazu Německých horských a turistických spolků. V současné době je v této zastřešující organizaci 16 členských spolků a uskupení.



V DWJ LV Bavorsko je organizováno cca 10 000 dětí a mladých lidí, z toho cca 4 300 členů v Horních Francích. Spektrum aktivit je široké a sahá od pěších výletů, kanoistiky, cyklistických výletů nebo putování s lamami až po taneční skupiny, tábory, vzdělávání vedoucích mládeže a mezinárodní setkání. Svaz nabízí jak tradiční aktivity, např. putování na sněžnicích, tak i moderní geocaching.

www.wanderjugend-bayern.de

Členské spolky Mladých turistů aktivní v Horních Francích:

Fichtelgebirgsverein	www.bayern-fichtelgebirge.de/html_fichtelgebirgsverein/jugend/
Fränkischer Schweiz-Verein	www.fsv-ev.de
Frankenwaldverein	www.frankenwaldverein-jugend.de
Haßbergverein	www.naturpark-hassberge.de
Rennsteigverein	www.rennsteigverein.de
Steigerwaldklub	www.steigerwaldklub.de

■ Mládež Německého alpského spolku

■ Jugend des Deutschen Alpenvereins (JDAV)



Kontaktními partnery pro všechny aktivity točící se kolem hor jsou dobrovolníci z organizace Mládež Německého alpského spolku (JDAV) Severní Bavorsko. Cílem spolku je odpovědný přístup k přírodě a ochrana hor, spojená s vlastními alpinistickými zájmy. JDAV nabízí školení a semináře na různá témata (např. lavinové nebezpečí, techniky jištění) a umožňuje členům nasbírat vlastní praktické zkušenosti na lezeckých stěnách, skalách a v horách. Členové jsou aktivní v následujících oblastech: lyže a snowboard, horolezectví, horská kola, sněžnice, horská turistika, canyoning, feráty, slackline, vysokohorské túry, sportovní lezení, bouldrování a lezení v ledu. V rámci projektu „Move your Day!“ spojuje JDAV volnočasovou (mimoškolní) práci se školními akcemi v rámci spoluorganizace a realizace školních výletů.

V Horních Francích je v JDAV registrováno kolem 4 700 členů.

www.jdav-bayern.de

www.jdav-nordbayern.de

■ Mladí ochránci přírody v Zemském svazu ochrany ptactva

■ Naturschutzjugend im Landesbund für Vogelschutz (NAJU)



Mladí ochránci přírody (NAJU) v Zemském svazu ochrany ptactva (LBV) jsou samostatnou organizací mládeže Zemského svazu ochrany ptactva a má v Horních Francích přes 1 000 dětí a mládeže.

NAJU se angažuje v ochraně životního prostředí. Významným těžištěm práce je vzdělávání pro trvale udržitelný rozvoj, aby byly vytvořeny základy pro zacházení s životním prostředím s ohledem na budoucnost.

NAJU nabízí různé projekty v oblasti ochrany životního prostředí a přírody (např. semináře o ochraně živočišných druhů, o životě v přírodě a v souladu s přírodou), akce (lezení, plachtění, geocaching) a volnočasové nabídky pro děti a mládež (letní tábor Ökopolis).

www.naju-bayern.de

■ Mládež Svazu ochrany přírody

■ Jugendorganisation Bund Naturschutz (JBN)



Mládež Svazu ochrany přírody (JBN) je samostatná organizace dětí a mládeže Svazu ochrany přírody v Bavorsku (Bund Naturschutz in Bayern e.V.). Největší bavorská ekologická organizace mládeže má více než 25 000 členů (v Horních Francích je to skoro 2 000) a přes 300 skupin (členové jsou mladší a starší děti ve věku od 12 do 16 let - tzv. Müpfe, mládež a studenti), pracovních skupin a akčních týmů, které se zasazují o ochranu životního prostředí a přírody. Pomocí ekovýchovných a zážitkových seminářů a akcí se mladým lidem přibližuje příroda a společnost. Zároveň se v tomto prostředí vzdělávají dobrovolníci a skupinové vedoucí.

Členové se mohou účastnit ekopolitických akcí, stanových táborů „propojených s přírodou“, mezinárodních setkání s ekologickými skupinami mládeže z východní Evropy, výletů do Alp nebo mohou absolvovat Dobrovolný ekologický rok (FÖJ).

www.jbn.de

■ Mladí přátelé přírody

■ Naturfreundejugend



Téměř 800 hornofranckých členů Mladých přátel přírody využívá stejně jako ostatní bavorští členové nabídku více než tisíce Domů přátel přírody, které svaz provozuje. Organizace prosazuje šetrný turismus, sport a kulturu, stejně jako aktivní ochranu životního prostředí. Ta tvoří východisko pro veškeré aktivity svazu, které se často odehrávají ve volné přírodě, a to i na sněhu, ve vodě či na skalách. Kulturu chápou Mladí přátelé přírody i ve smyslu kultury života, každodennosti a cestování, která má být blízko přírodě.

Z mezinárodního hlediska je organizace aktivní ve více než 20 zemích. V Německu je registrováno okolo 120 000 členů, 150 místních skupin pracuje v Bavorsku. V Horních Francích je to kolem 700 členů.

www.bayern.naturfreundejugend.de

Humanitární organizace mládeže

■ Mladí hasiči Horní Franky

■ Jugendfeuerwehr Oberfranken



Téměř 14 000 členů Mladých hasičů v Horních Francích si osvojuje technické vědomosti a předává je následujícím generacím ve více než 600 skupinách v celém regionu. Mládež a mladí dospělí při tom sami přebírají odpovědnost. Na programu jsou pravidelná školení, branné závody a soutěže, které mají mladé členy připravit podle hasičského motta „Hasit a zachraňovat!“.

Volnočasový program nabízí akční dny, stanové tábory, slavnosti a napínavé soutěže.

www.jf-oberfranken.de

■ Mládež Bavorského Červeného kříže

■ Bayerisches Jugendrotkreuz (JRK)



Mládež Červeného kříže (JRK) má v Horních Francích přes 6 000 členů. K nim patří i žáci aktivní ve Školní zdravotní službě⁴. V rámci takzvaných „realistických simulací úrazů“ se připravují poskytovatelé první pomoci, záchranáři a hasiči na nasazení u opravdových naléhavých případů. Členové JRK se navíc ve spolupráci s jinými humanitárními organizacemi (THW, hasiči, horská a vodní záchranná služba atd.) účastní cvičení ochrany při katastrofách a procházejí při tom simulovanými scénáři. Každoročně se koná kreativní krajská soutěž, která je vždy jinak tematicky zaměřená (např. přistání na měsíci, historie sportu, Římané). Všechny zúčastněné skupiny probíhají stanoviště na dané trase a prokazují všeobecné vědomosti, znalosti historie a vývoje Červeného kříže, šikovnost i hudební nadání. Úspěšná družstva se mohou kvalifikovat do soutěže na zemské úrovni.

www.jrk-omf.de

■ Mládež Německé společnosti pro záchranu životů

■ Jugend der Deutschen Lebensrettungsgesellschaft (DLRG-Jugend)



Přes 4 300 aktivních členů Mládeže Německé společnosti pro záchranu života (DLRG-Jugend) v Horních Francích se věnuje v rámci svého svazu rozmanitým úkolům v oblasti záchranné služby a ochrany před katastrofami.

⁴ Školní zdravotní služba (der Schulsanitätsdienst) je tvořena žáky, kteří mají Kurz první pomoci a dobrovolně poskytují první pomoc ve škole a na školních akcích.

Úkoly DLRG	
... v záchranné službě:	... v ochraně před katastrofami:
záchrana z vody	zdravotnická služba v případech velkých škod a katastrof
záchrana na ledu	zabezpečení při vodních katastrofách
prvotní zabezpečení a pomoc v pozemní a vodní záchranné službě	zajištění transportu a dopravy
poskytování vodní záchranné služby	varovná hlášení obyvatelům
hledání pohřešovaných	pomoc při evakuaci
podpora jiných organizací	zajištění hrází
realizace záchranných, hledacích a vyprošťovacích akcí z pověření krizových a tísňových center	

Mládež DLRG se angažuje v kampani „cool a bezpečně“ s cílem vysvětlit lidem správné chování na vodě, u vody a na ledu.

www.bez-oberfranken.dlrg-jugend.de

■ THW mládež Horní Franky

■ THW-Jugend Oberfranken

THW mládež Bavorsko vychovává budoucí členy organizace Technické pomoci (Technisches Hilfswerk - THW) a sdružuje všechny skupiny mládeže THW v Bavorsku. V Horních Francích je registrováno asi 400 členů. Mladí lidé jsou hravou formou seznamováni s technikou THW a v rámci svého vzdělávání se učí např. stavět lávky, transportovat zraněné a osvětlovat místa zásahů. Při pravidelných soutěžích na místní, krajské, zemské a spolkové úrovni se projevuje týmový duch a technická zdatnost.

K volnočasovým aktivitám ve skupinách mládeže patří hry a sportovní akce, noční pochody, táboráky, ekologické akce a množství táborů (tábor přátelství, nebo každé dva roky pořádaný spolkový tábor mládeže).

www.thw-jugend-bayern.de/oberfranken

■ Maltézská mládež

■ Malteser Jugend

Práce více než 180 členů hornofrancké Maltézské mládeže naplňuje motto „dokazovat víru a pomáhat potřebným“. Dobrovolná práce Maltézanů zahrnuje široké spektrum činností, od první pomoci a zdravotnické služby až po humanitární pomoc v zahraničí.



Děti ve věku od 8 do 12 let se hravě seznamují s první pomocí. Program doplňují výlety a tvořivá činnost v dětských kroužcích. Od 13 let přecházejí členové do mládežnických skupin, které se obsahově zaměřují na zprostředkovávání znalostí první pomoci.

Kromě pravidelného nácviku záchranných akcí simuluje tato cílová skupina práci záchranářů při realistických simulacích nehod, podniká výlety, túry a tábory.

www.malteserjugend-bamberg.de

Skauti

V Německu neexistuje na rozdíl od mnoha jiných zemí jednotná skautská organizace. Od svého počátku v roce 1909 se utvořily různé skautské skupiny. Vedle čtyř velkých skautských organizací - dvou katolických: Němečtí skauti a skautky sv. Jiří (Deutsche Pfadfinderschaft St. Georg – DPSG) a Skautky sv. Jiří (Pfadfinderinnenschaft St. Georg – PSG), jedné evangelické: Svaz křesťanských skautů a skautek (Verband Christlicher Pfadfinder und Pfadfinderinnen – VCP) a jedné nadkonfesní: Svaz skautek a skautů (Bund der Pfadfinderinnen und Pfadfinder e. V. – BdP) - funguje ještě mnoho menších organizací (např. Baptističtí skauti ze Svazu Sborové mládeže (Baptistische Pfadfinderschaft aus dem Verband des Gemeindejugendwerks).

Všechna skautská sdružení nabízejí sportovní, hudební a řemeslné akce, stanové a letní tábory. Tyto aktivity proto již dále explicitně nezmiňujeme. Následující skautské organizace jsou zastoupeny v Horních Francích.

■ Svaz křesťanských skautů a skautek

■ Verband Christlicher Pfadfinder und Pfadfinderinnen (VCP)



Ve Svazu křesťanských skautů a skautek (VCP) je v Horních Francích registrováno přes 600 členů. Svaz sdružuje evangelické chlapce a dívky, ale je zároveň otevřený i jiným vyznáním a členům bez vyznání. Křesťanské zaměření se odráží např. před Vánoci při akci „Světlo pokoje“ a účastí na Německém evangelickém církevním dni. VCP není vázán na žádnou politickou stranu.

www.bayern.vcp.de

www.vcp-fichtelgebirge.de

■ Skautský svaz Weltenbummler

■ Pfadfinderbund Weltenbummler e. V. (PfW)



Skautský svaz Weltenbummler (PfW) má v regionu Horní Franky téměř 800 členů. Svaz se řídí zásadami zakladatele skautingu lorda Ba-

den-Powella a chce své členy vychovat ve svobodné, odpovědné a tolerantní občany. Svaz je interkonfesní. Ke každoročnímu vyvrcholení programu patří nejstarší skautský závod v Německu – Lauterburglauf, skautská soutěž, která trvá celý víkend.

www.bayern.pbw.org

■ Němečtí skauti a skautky sv. Jiří

■ Deutsche Pfadfinderschaft St. Georg (DPSG)



Němečtí skauti a skautky sv. Jiří (DPSG) sdružují v Bavorsku okolo 17 000 aktivních dětí a mladých lidí v cca 260 kmenech (oddílech) a angažují se v oblasti volného času. Bavorská zemská kancelář je pracovní skupinou bavorských diecézních svazů a prostřednictvím internetového portálu informuje o práci jednotlivých oddílů skautů a skautek. V Horních Francích je v současné době registrováno okolo 350 členů, kteří se např. účastní každoroční akce Světlo pokoje nebo spolupracují se skupinami ze Senegalu.

www.dpsg-bamberg.de

VZDĚLÁVACÍ CENTRA MLÁDEŽE

Vzdělávací centra mládeže (Jugendbildungsstätte) jsou středisky mimoškolního vzdělávání. Nabízejí jak vlastní program, tak jsou k dispozici jiným organizacím mládeže pro jejich vlastní program.

Bavorským kruhem mládeže jsou v Horních Francích podporována dvě vzdělávací centra mládeže – Dům mládeže na hradě Feuerstein v Ebermannstadtu a Evangelické vzdělávací centrum mládeže Neukirchen.

■ Evangelické vzdělávací centrum mládeže Neukirchen

■ Evangelische Jugendbildungsstätte Neukirchen

Evangelické vzdělávací centrum mládeže Neukirchen se nachází v okrese Coburg. Objekt nabízí šest různě velkých konferenčních místností a může se zde ubytovat až 80 osob. K zařízení patří tábořiště pro 25 osob. Zřizovatelem je Evangelicko-luteránský děkanát Coburg.

www.jubi-neukirchen.de

■ Dům mládeže na hradě Feuerstein

■ Jugendhaus Burg Feuerstein

Dům mládeže na hradě Feuerstein v okrese Forchheim zřizuje katolická církevní nadace. Celkem je k dispozici 189 míst a 13 seminárních a konferenčních místností.

<http://burg-feuerstein.de>

■ Další zařízení

Typu vzdělávacího centra mládeže odpovídá i Dům mládeže Am Knock v Teuschnitz (okres Kronach), který zřizuje Arcibiskupské děkanství Bamberg. Dům mládeže však nedostává od Bavorského kruhu mládeže finanční podporu. Kapacita je do 64 osob.

www.knock.de